

Erik Lindgren

Något om posten vid
Järnvägen
Billesholm -
Landskrona
och dess närhet

Innehåll

	sid
Inledning	3
Billesholm	8
Billesholms gruva	10
Ekeby	12
Kingelstad	14
Ottarp	14
Vadensjö	14
Herslöv	15
Tullstorp	16
Säby	17

Copyright: Erik Lindgren

Posthistorisk skriftserie 312

Förord

En av de mindre sträckor som inte ingick i Väst kustbanans huvudlinje, var den del som byggdes mellan Landskrona och Billesholm. Fortsättningen norrut från Billesholm till Åstorp öppnades samtidigt med sträckan mellan Billesholm och Landskrona för allmän trafik den 1 november 1876. De resande posttjänstemännen fick lära sig linjen som *Billesholms gruva - Landskrona* och sortera posten på de fyra mellanliggande poststationerna till postkupé 161 i den mån de inte gjorde i ordning särskilda postpåsar till var och en av de fyra stationerna Ekeby, Kingelstad, Vadensjö och Säby. Posten i Billesholm hette Billesholms gruva mellan 1876 och 1943 som framgår av ett senare avsnitt.

Syftet med denna skrift är att lämna några uppgifter som exempel på den posthistoriska utvecklingen vid järnvägssamhällena utmed sträckan Billesholm-Landskrona. Några i samband med kronobrevbäringsreformen år 1875 tillkomna lantpoststationer låg så nära järnvägen att de i samband med dess tillkomst drogs in och berörda kunder hänvisades till järnvägspoststationerna. Det faller sig därför naturligt att här även kort beröra järnvägens närområde.

Från Säby vid vår linje byggdes till Säbyholm en två km lång järnväg, vilken öppnades för allmän godstrafik den 9 september 1884. Någon poststation öppnades dock inte i Säbyholm.

I den mån jag lyckats få fram namn på poststationernas föreståndare och uppgifter om vid vilka tidsperioder de arbetat, har jag förmedlat dessa uppgifter i de stationsvis redovisade avsnitten. Jag har försökt ange hur länge de berörda postanstalterna existerat och om de ännu finns, även nämnt något om deras nuvarande status.

För järnvägspoststationerna nämner jag dem som formellt hade postansvaret, även om själva sysslan överläts på annan i järnvägens tjänst.

Vissa fakta har jag funnit i Svenska Järnvägsklubbens "*Järnvägsdata*" (ISBN 91-85098-71-X). I citat har jag moderniserat stavningen men inte gjort några ingrepp i texten. Även orternas namn återges i modern stavning. De olika stationerna återges i den ordning som de skulle komma vid tänkta resor med järnvägen från Billesholm till Landskrona.

Erik Lindgren

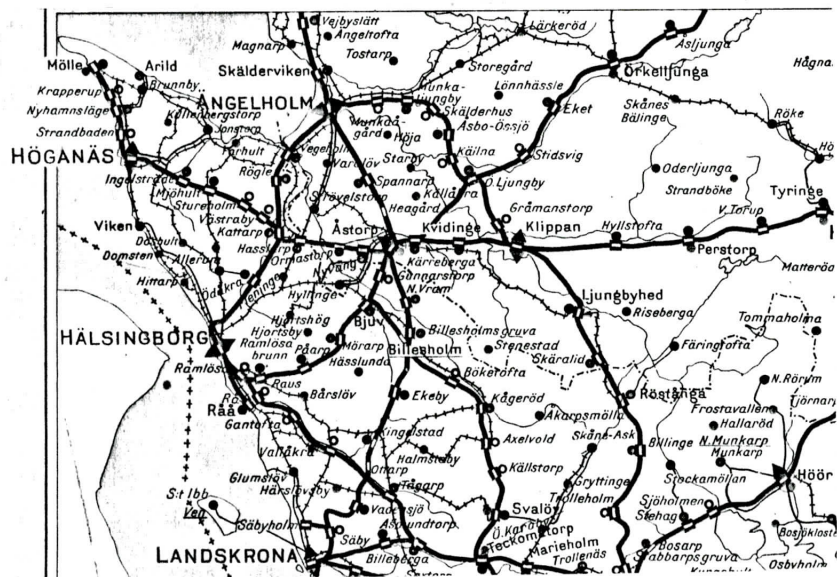
Järnvägsposter:

Billesholms grufva—Landskrona.

(Från den 1 april 1903.)

Brl.	Brl.	Plk. 161						
Tåg 969.	Tåg 965.	Tåg 963.	Km.					
7 ¹⁵	9 ²⁵	3 ⁴⁷	—	B:holms grufva (ejf.)s	8 ²⁰	12 ²⁰	3 ¹⁰	7 ²⁵
7 ³⁷	9 ⁴²	3 ⁵⁹	5	Ekeby	8 ¹⁰	12 ¹⁰	3 ⁰	7 ¹⁴
7 ⁵⁴	9 ⁵⁴	4 ⁹	10	Kingelstad	7 ⁵⁵	11 ⁵⁵	2 ⁴⁶	6 ⁵³
8 ¹⁵	10 ⁹	4 ²¹	17	Vadensjö	7 ⁴¹	11 ⁴¹	2 ³³	6 ³³
8 ³⁰	10 ²¹	4 ³¹	22	Säby	7 ²⁸	11 ²⁸	2 ²¹	6 ¹⁶
8 ⁴⁰	10 ²⁰	4 ⁴⁰	26	Landskrona	7 ¹⁵	11 ¹⁵	2 ¹⁰	6 ⁰
					Tåg 962.	Tåg 964.	Tåg 966.	Tåg 970.
					Brl.	Plk. 161	Tdn. Skd.	Brl.

Detta är den tidtabell som gällde för posttågen på järnvägen från den 1 april 1903. I nordgående riktning användes inte mindre än fyra tåg för postbefordran, tre alla dagar och ett endast vardagar. I motsatt riktning användes tre tåg alla dagar.

I 1939 års post-, tele- och järnvägskarta återgavs det täta trafiknätet i nordvästra Skåne på det sätt som framgår av kartklippet.

Inledning

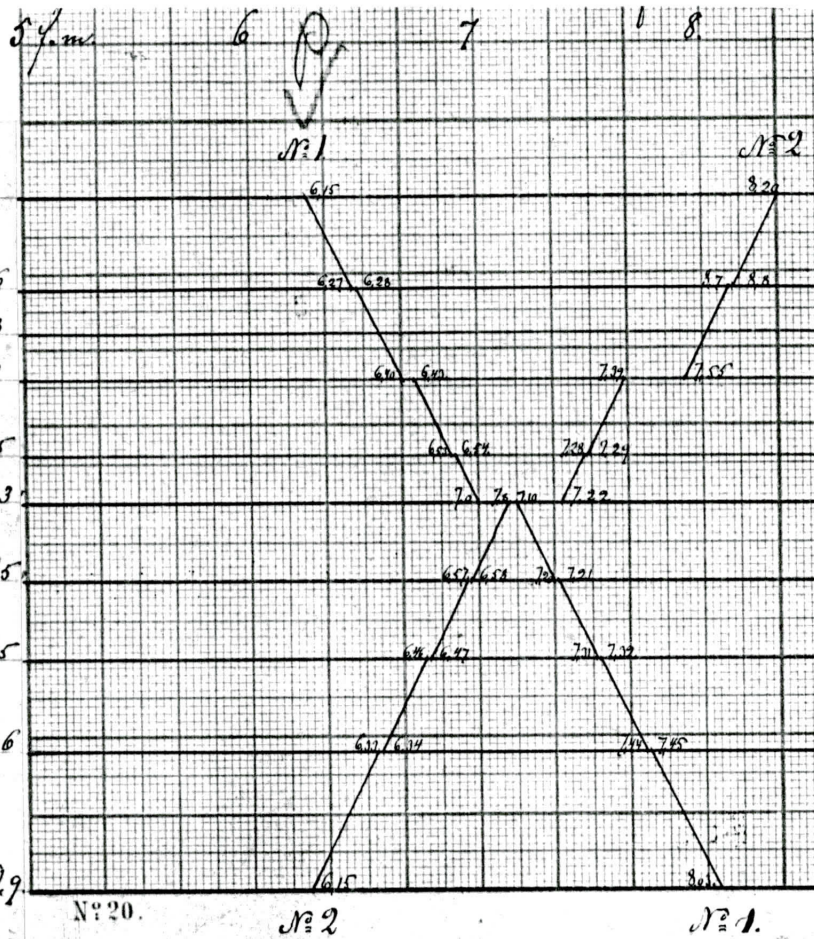
Postala instanser blev på ett tidigt stadium informerade om planerade nya järnvägar och kunde därigenom förbereda den omorganisation som de kunde förorsaka. Den nordliga delsträckan, Ängelholm-Åstorp, av linjenätet för Landskrona Ängelholms Jernvägs Aktie Bolag, som företaget själv skrev sig, hade öppnats för allmän trafik vid 1876 års ingång. Före årets utgång blev spåren klara för trafik också på sträckan mellan Åstorp och Landskrona.

I ett brev till poststyrelsen den 21 oktober 1876 skrev järnvägsbolaget bl a att det, som

*"ämnan efter begärd avsyning och emotsett vederbörligt tillstånd till allmän rörelse upplåta hela bansträckan Landskrona-Ängelholm, har för trafiken uppgjort tidtabell, vilken icke torde underkastas väsentliga förändringar i anledning av sådana i Helsingborg-Hässleholms järnvägars och Södra Stambanans trafiktidsbestäm-
melser; och får styrelsen under förutsättning, att Kungl.Generalpoststyrelsen kommer att begagna Landskrona-Ängelholms-banan för postbefordring, härhos avlämna ett grafiskt exemplar av omförmälda tidtabell, varjämte styrelsen får dels tillkännagiva, att för ändamålet till Kungl.Postverkets förfogande ställes till en början allenast en tredje klassens passagerarevagn samt att stationen Heagård i anseende till dess ringa begagnande, skall nedsättas till hållplats, dels upplysa, att avstånden från Vadensjö järnvägsstation till varje av poststationerna Tullstorp och Herslöf utgöra omkring 0,1 mil, dels ock till Kungl.Generalpoststyrelsens beaktande framhålla i Billesholmsortens längde och livfullt närda önskan och förhoppning, att tillvaron av postanstalt vid Billesholms station å Bjuv-Billesholmsbanan icke måtte avhålla Kungl.Generalpoststyrelsen från inrättande av så beskaffad anstalt vid järnvägsstationen Billesholms gruva å Landskrona-Ängelholms järnväg".*

Brevet, som trots sin stora längd, bara innehöll en enda mening med många bisatser, förmedlade mycken information och förorsakade naturligt nog åtskillig reaktion i poststyrelsen. Jag skall "spalta upp" de olika delarna och börjar med att på nästa sida återge den åberopade grafiska tidtabellen, dock blott den del som avser tågtiderna mellan kl 5 och 9.

Engelholm
 Grammy 0,6 - 0,6
 Heagård 0,9 - 0,3
 Åstorp 1,2 - 0,3
 N. Mram 1,7 - 0,5
 Binsch. Grufva 2,0 - 0,3
 Ekby 2,5 - 0,5
 Ringelsted 3,0 - 0,5
 Vadensjö 3,6 - 0,6
 Landskrona 4,5 - 0,9

Vidare anmälde bolaget att två lantpoststationer låg i relativ närhet av Vadensjö järnvägsstation. Det gällde de ännu inte två år gamla poststationerna med namnen Herslöf och Tullstorp. Bolaget tog också upp frågan om en poststation med namnet Billesholms gruva. Man befarade att poststyrelsen inte skulle gå med på en poststation där, då det sedan den 1 juni 1875 fanns en med namnet Billesholm på nära avstånd. Den hade inrättats som järnvägspoststation i samband med indragning av lantpoststationen Södra Wram. Den så att säga konkurrerande järnvägspoststationen låg i södra änden av banan Bjuv-Billesholm. Denna 5 km långa järnväg hade öppnats för allmän trafik den 17 mars 1875 som en bibana till Helsingborg-Hässleholms järnvägar, men poststationen Billesholm hade inte öppnats vid tågstarten utan först 2½ månader senare.

Föreståndarna för de lantpoststationer i järnvägens närhet som ansågs behövliga eftersom deras kunder skulle kunna vända sig till de blivande järnvägsstationerna i postärenden, måste varslas. Detta skedde genom de överordnade postmästarnas försorg efter anmodan från poststyrelsen. Uppsägningar behövde också göras av berörda postförare, något som i ett fall fick göras i efterhand. Nedan återges ett brev om detta från postmästaren i Landskrona.

Dä Kong: Genom poststyrelsens skrifvelse af den 31: decus ålägges postkontoret
 att uppsäga kontraktet med poststationsförstuderne i Tullstorp och Herslöf, till den
 16 nästkommande februari månad, men postkontoret af denna skrifvelse icke utkom
 vada nämind poststationer skola inrymmas, konstalleras vändsamt, kan visst knut-öfver
 kontrakt om postföring i linan Herslöf-Landskrona, via Tullstorp icke ifrågasättas
 skola uppsägas. Denna postföring kan icke ut kontraktet genom 3 månader
 efter detta Kong: Styrelsens afgifvande uppsagt -

Landskrona postkontor den 14 November 1876

N:1918.

A. M. M. M. M. M.

Vi ser också av brevet att en passagerarevagn avsetts för postbefordring inledningsvis, en vagn som väl knappast på den korta tiden som återstod före trafikstart skulle hinna få en del av utrymmet inredd för sorteringsändamål.

Intressant är också upplysningen att stationen Heagård på sträckan norr om Åstorp skulle nedklassas till hållplats. Detta ledde till att den där inrättade poststationen drogs in, något som framgår av ett avsnitt i posthistorisk skrift 316.

Även efter tågstarten fortsatte naturligtvis kommunikationer mellan poststyrelsen och järnvägsbolaget. Ett också i andra fall återkommande problem var samordningen med olika linjers tidtabeller. Det framgår av nedan återgivna brev från järnvägsbolaget den 10 maj 1878. Den däri åberopade tidtabellen återges på nästa sida.

Trafiken på järnvägssträckan Landskrona-Billesholm lades ned den 29 maj 1960, vilket också medförde indragning av några poststationer som framgår i avsnitten om Kingelstad och Vadensjö.

Nr 1621
LANDSKRONA - ENGELHOLMS.
JERNVÄGS - AKTIE - BOLAG.

Ink. den 11 maj 1878

Till Kongl. General-Poststyrelsen.
Stockholm.

1878 den 13 maj inkom i K. G. G.
och besvar.

Styrelsen för Rensköldens Jernvägs Aktieförbund
för härunder öfverlämnade 2 exemplar af ny tidtabell, gä-
lans för denna jernväg af. s. m. den 15 dennes; hvar-
jensite Styrelsen afse till som på Kongl. General-Poststy-
relsens bifogade den 16 meddelade Mars meddelade, att
endå nya tidtabellen för Statens Jernvägs merendels icke
blifva privatbanans delgifna förrän högst 14 dagar före
dessa lösningsdag, hvarefter privatbanans viss emellan
måste uppgå sina åtaganden, så har Styrelsen icke
vänt tillfälle inom förelägnings tid hemma Kongl. Ge-
neral-Poststyrelsen nya tidtabellen.

Renskölden den 10te Maj 1878

FÖR LANDSKRONA-ENGELHOLMS
JERNVÄGS AKTIE BOLAG.

[Signature]

Landskrona—Engelholms Jernväg.

Tidtabell för bantågen från och med den 15 Maj 1878.

Engelholm—Landskrona.				Landskrona—Engelholm.					
Alla dagar.				Alla dagar.					
Afgår fr. Stockholm	kl.	—	8,41 e. m.	6,16 f. m.	Afgår fr. Helsingborg	kl.	—	10,50 f. m.	4,57 e. m.
" Göteborg	"	—	9,5 "	3,5 e. m.	" Helsingborg	"	6,30 f. m.	2,0 e. m.	7,0 "
" Nässjö	"	—	6,10 f. m.	10,30 f. m.	" Ystad	"	—	5,5 f. m.	10,50 f. m.
" Christianstad	"	—	8,40 "	2,50 e. m.	" Malmö	"	—	7,5 "	2,15 e. m.
" Hesselholm	"	—	10,20 "	—	" Lund	"	—	7,53 "	3,15 "
Resande med dessa tåg, som fort- sätta till Landskrona, anländer dit i 1 timme 7 minuter tidigare om vägen tages öfver Åstorp i stället för öf- ver Estöf.					" Eslöf	"	—	8,45 "	3,50 "
					Ank. till Landskrona	"	—	10,6 "	6,31 "
					Ångbåt afgår från Köpenhamn	"	—	11,45 "	5,30 "
					" ank. till Landskrona	"	—	1,15 e. m.	7,0 "
Afgår fr. Engelholm	kl.	6,20 f. m.	11,50 f. m.	7,5 e. m.	Afgår fr. Landskrona	kl.	6,0 f. m.	1,30 e. m.	7,20 e. m.
" Spannarp	"	6,35 "	12,3 e. m.	7,18 "	" Wadensjö	"	6,22 "	1,48 "	7,41 "
Ank. till Åstorp	"	6,47 "	12,15 "	7,30 "	" Kingelstad	"	6,39 "	2,1 "	7,55 "
Afg. fr. do	"	6,56 "	12,26 "	7,48 "	" Ekeby	"	6,53 "	2,12 "	8,7 "
" Norra Wram	"	7,8 "	12,36 "	8,2 "	Ank. till Billesholms Grufva	"	7,3 "	2,22 "	8,17 "
Ank. till Billesholms Grufva	"	7,14 "	12,42 "	8,0 "	Afgår fr. do do	"	7,16 "	2,24 "	8,22 "
Afg. fr. do do	"	7,20 "	12,43 "	8,10 "	" Norra Wram	"	7,26 "	2,31 "	8,30 "
" Ekeby	"	7,35 "	12,54 "	8,33 "	Ank. till Åstorp	"	7,37 "	2,41 "	8,42 "
" Kingelstad	"	7,48 "	1,4 "	8,47 "	Afg. fr. do	"	7,54 "	2,56 "	8,52 "
" Wadensjö	"	8,3 "	1,15 "	9,2 "	" Spannarp	"	8,11 "	3,10 "	9,7 "
Ank. till Landskrona	"	8,20 "	1,30 "	9,20 "	Ank. till Engelholm	"	8,25 "	3,22 "	9,20 "
Ångbåt afgår till Köpenhamn	kl.	8,45 f. m.	2,55 e. m.	—					
Afg. fr. Landskrona till Eslöf och Helsingborg	kl.	9,0 f. m.	1,35 e. m.	—	Ank. till Helsingborg	kl.	10,0 f. m.	4,15 e. m.	—
Ank. till Helsingborg	"	8,20 "	1,13 "	9,0 e. m.	" Christianstad	"	12,15 e. m.	6,25 "	—
" Eslöf	"	10,56 "	2,22 "	—	" Nässjö	"	5,1 "	9,19 "	—
" Lund	"	12,31 e. m.	4,38 "	—	" Göteborg	"	11,5 f. m.	6,20 f. m.	—
" Malmö	"	1,0 "	5,58 "	—	" Stockholm	"	7,30 e. m.	6,58 "	—
" Ystad	"	5,0 "	7,3 "	—					

OBS. Alla Sön- och Helgdagar under Juni, Juli och Augusti månader afgår extra persontåg från Landskrona kl. 10,10 f. m., ankommer till Engelholm kl. 11,49 f. m., afgår från Engelholm kl. 9,30 e. m. och ankommer till Landskrona kl. 11,10 e. m. Dessa tåg stanna vid alla stationer för upptagande och aflämnande af resande.

Direkt befordran af resande, res-, il- och fraktgods m. m. eger rum mellan alla stationerna vid Landskrona—Engelholms-jernvägen och Köpenhamn samt tvärlom, dervid jernvägen ombesörjer varornas inllbehandling och öfriga speditiönsgrömden, mot en bestämd afgift, som jemte alla öfriga kostnader finnes införd i de å stationerna tillgängliga taxor.

Tur- och returbiljetter gällande tre dagar till och från Köpenhamn säljas å alla stationerna.

Landskrona 1 Maj 1878.

Styrelsen.

Billesholm

Den poststation som öppnades med namnet Billesholm den 1 juni 1875 vid ändpunkten av bibanan Bjuv-Billesholm drogs in i samband med att postbefordran upphörde på bandelen Bjuv-Billesholm med mars månads utgång 1877. Kunder som anlitat poststationen med namnet Billesholm fick nu anlita poststationen vid Billesholms Gruva, där trafiken ökade mer och mer.

Postinspektör Bengt Geijer hade i sin redovisning av omorganisationsförslaget den 30 oktober 1875 föreslagit indragning av poststationen i Billesholm redan den 1 december 1876, men poststyrelsen beslöt att den fick vara kvar ytterligare fyra månader. Detta berodde delvis på att poststyrelsen rutinemässigt korresponderade med länsstyrelsen i ärendet. Länsstyrelsens svar återges i sin helhet på vidstående sida.

Här bör kanske tilläggas att det senare åter blev tal om att börja med posttrafik på bandelen Bjuv-Billesholm. Styrelsen för Billesholm - Bjuvs AB begärde i ett brev till poststyrelsen den 26 mars 1898 bättre service med ankommande och avgående poster bland annat på så sätt att post åter skulle få befordras på järnvägen mellan Bjuv och Billesholm. Styrelsen begärde också "att en mindre poststation inrättas vid Billesholms station utan att den större vid Billesholms Gruvas station därigenom borttages".

Vissa förbättringar av postförbindelserna på Landskrona-Ängelholms järnväg gjordes nu, redovisade av postinspektör Victor Melander i ett brev till poststyrelsen den 20 februari 1900. Han skrev också bl a följande:

"I följd av de numera inträdda förbättrade postförbindelserna till och från Billesholms Gruva synes det för närvarande ej vara behövt att postbefordran anordnas å ifrågavarande järnvägssträcka (Bjuv-Billesholm). Beträffande förslaget om inrättande av poststation vid järnvägstrafikstationen Billesholm, belägen allenast 700 meter från poststationen Billesholms Gruva, får postinspektionen vördsammast anföra, att fråga uppstått att skilja poststationen i Billesholms Gruva från järnvägsstationen å platsen. Med en sådan anordning skulle poststationen möjligen kunna erhålla ett lämpligare läge för postutväxling jämväl vid Billesholms station än för närvarande"

1875-06-01--1877-03-31

Till Kongl. General Post Styrelsen.

1877 den 12 januari kom i Klips och exp. för. till
m. Bjuv i meln, postinsp. i järn str. och posth. i Åh
nytt;

I anledning af Eder Yrkelse den 8
fjortidne december för Kongens Be-
fallningshafvandes meddelat, att väglängden
emellan Gylstaunda poststation och Ekaby
järnvägsstation icke är genom uppmätning
bestämd, man synes kunna beräknas till
0,6 mil, och att afståndet mellan Wadsjö
järnvägsstation och Glemslöfs poststation
öfver Herslöf beräknas, Korrvägen till
1 mil men för gående personer finnes
en genväg, där afståndet utgör 0,8 mil,
famt att vinder för indragning af Billes-
holms poststation eller upphörande af post-
förslingen å järnvägsstationen Bjuv-Billesholm
ej måter, sedan poststation nummer opp-
nats vid Billesholms grufvas famt svar
genom postförslingen å järnvägssträckorna
Bjuv-Åstorp och Åstorp-Billesholm, Korr-
Spontenterna i den ort famt förändringar
närmast skulle beröra äro genom defferna
fullkomligt tillgodofedd. Mellan Lands-
Kansli den 5 Januari 1877.

A. Almqvist

Som framgår av nästa avsnitt genomfördes den ifrågasatta skilsmässan mellan post och järnväg i Billesholms gruva den 1 juli 1900 och en lantpoststation belägen mellan de båda varandra närliggande järnvägsstationerna blev, kan man säga en salomonisk lösning. Det fanns en orsak till att poststyrelsen så kort tid efter beslutet om organisationen vid tågstarten den 1 december 1876 tog ett nytt beslut. Den orsaken finner vi i ett brev den 14 december 1876 från postinspektionen i Malmö:

"Postinspektionen vågar hemställa, huruvida icke poststationen i Billesholm bör indragas från och med utgången av innevarande år, då station nu öppnats vid järnvägsstationen Billesholms Gruva. Avståndet de olika stationerna emellan är högst obetydligt; och måste posttrafiken draga sig till Billesholms Gruva, då tågen ankomst till och avgång från Billesholm är för korrespondenterna högst ogynnsam. I sammanhang härmed anhålles vördsammast, att om Kungl.Generalpoststyrelsen täcktes bifalla ovanstående hemställan, det arvode, varav poststationen i Billesholm nu är i åtnjutande, måtte överflyttas på Billesholms Gruva".

Här bör slutligen tilläggas att persontrafiken på bandelen Bjuv-Billesholm fortsatte till den 10 mars 1939 och åtta år senare lades även godstrafiken ned på denna bandel.

1876-12-01--
Namn Billesholm fr o m 1943-04-01

Billesholms gruva

Landskrona-Ängelholms järnvägsbolag hyste oro för att någon poststation inte skulle öppnas vid tågstarten i järnvägsstationen med namnet Billesholms gruva, eftersom denna station låg i närheten av den poststation som hade öppnats med namnet Billesholm den 1 juni 1875.

I sitt brev till poststyrelsen framhöll bolaget den *"i Billesholms ortens länge och livfullt närda önskan och förhoppning, att tillvaron av postanstalt vid Billesholms station å Bjuv-Billesholmsbanan icke måtte avhålla Kungl.Generalpoststyrelsen från inrättande av så beskaffad anstalt vid järnvägsstationen Billesholms gruva å Landskrona-Ängelholms järnväg, enär senare järnvägen med sex tåg om dagen kan tillfredsställa de av Billesholms Stenkols verks omfattande affärsförbindelser med provinsens olika delar betingade*

behov av snabbare och lämpligare postbefordring än den, som kommer ortens och andra korrespondenter till del genom Billesholms poststation med sämre disponerade trafikresurser, beroende på särdeles illa avpassade ankomst- och avgångstider för posten av kl 8.30 på morgonen".

Detta var en direkt attack mot det konkurrerande järnvägsföretaget men troligen inte avgörande för poststyrelsens beslut i den frågan. Det var i stället yttrandet av postinspektör Bengt Geijer den 30 oktober 1875 som låg till grund för poststyrelsens beslut. Denne ansåg att poststationer skulle öppnas vid samtliga järnvägsstationer utmed den nya järnvägen men tillade *"varemot de nuvarande poststationerna i Billesholms järnvägsstation och i Ekeby by torde indragas".*

Med tågstarten den 1 december 1876 öppnades sålunda en poststation i järnvägsstationen med namnet Billesholms gruva. Från början fick telegrafisten A Mollén ansvar för denna, följd efter kort tid av stationsinspektör Fredrik Reinhold Schmidt. Trafiken ökade efter hand och inte bara detta faktum utan även frågan om poststationens lämpligaste läge ledde till poststyrelsens beslut att poststationen Billesholms Gruva skulle skiljas från järnvägsstationen. Detta genomfördes den 1 juli 1900, då förre förvaltaren Nils Möller tog över postens sigill och datumstämpel samt vissa andra inventarier från stationsinspektör Schmidt. Möller torde nästan omgående ha lämnat ifrån sig befattningen, eftersom den i poststyrelsen förvarade personallängden visar att ny föreståndare för den ersättande lantpoststationen blev sergeanten Nils August Falk. Han fick 600 kr i årsarvode samt ett tillägg på en krona om dagen för transporter mellan lantpoststationen och järnvägsstationen.

Falk avlöstes redan den 1 april 1902 som poststationsföreståndare av Lars Anton Falk Lindell. Denne blev tjänsten trogen till och med 1942 och tilldelades medaljen för nit och redlighet i rikets tjänst. Clara Carlin, som varit biträde under flera år, blev föreståndare med 1943 års ingång. Hon fick byta ut datumstämpel, sigill samt rek-, ass- och paketetiketter den 1 april 1943, då suffixet *"Gruva"* föll bort från poststationens namn.

Den 1 februari 1946 fick Clara Carlin *"följa med"* i poststationens stathöjning. Hon blev då chef för postexpeditionen, som termen löd på den tiden. Hennes efterträdare Erik Johansson fick som chef perioden 1963-1979 uppleva den första vägen av stora förändringar med bl a den följden att postexpeditionen med ny terminologi kallades postkontor från och med juli 1977. Birgit Hansson tog över ruljangsen 1979 med ansvar för service till ca 1600 hushåll.

1875-01-01--1956-10-31

Ekeby

Skolläraren Isak Dahlgren antogs till föreståndare för den poststation som öppnades med 1875 års ingång i Ekeby som en följd av överenskommelsen mellan poststyrelsen och länsstyrelsen om ny organisation i samband med att postverket tog över ansvaret för kronobrevbäringen. Dahlgren blev uppsagd från sin befattning, när järnvägen byggdes och fick lämna över datumstämpel, sigill och vissa blanketter till stationsinspektör F N Schmidt vid tågstarten den 1 november 1876.

Denne lämnade i sin tur efter kort tid över befattningen till stationsinspektör Johan Magnus Lundgren, som emellertid fick finna sig i förflyttning mycket snart. Detta berodde på järnvägsföretagets omdisposition av personalen enligt det brev i november 1880, varav inledningen återges på vidstående sida.

Nu fick i stället banvakten J P Nordberg ansvar för posten i Ekeby, men efter tio år återgick man till det ursprungliga läget och höjde status för vissa stationer. Därmed fick Per Åkesson Blomsterqvist ta över poststationen i april 1890. Han hade under perioden 1876 - 1880 varit föreståndare för den förenade poststationen i Vadensjö.

Ökad trafik medförde skilsmässa mellan post och järnväg 1907. Förste postiljon Carl Carlsson utnämndes nu till föreståndare för den ersättande lantpoststationen på ett hundratal meter från järnvägsstationen. Han avled i december 1920, 78 år gammal och hans dotter Emmy Ingeborg Carlsson blev då föreståndare formellt. Hon hade vikarierat för fadern under relativt långa perioder och började biträda honom redan efter postens skilsmässa från järnvägen.

Vid poststationens indragning med oktober månads utgång 1956 fick fröken Carlsson, då 72 år gammal, ett s k ålderdomsunderstöd, den form för "pension" som fanns då för avtalsanställd personal.

Postnamnet Ekeby fick leva vidare, genom att en poststation med namnet Skromberga, inrättad den 6 september 1944, namnändrades till Ekeby från den 1 november 1956. Poststationen med namnet Skromberga hade öppnats efter en framställning från Ekeby kommunalfullmäktige om att få flytta lantpoststationen i Ekeby stationssamhälle till den tätbebyggda sockendelen i närheten av Skrombergaverken. Indragningen av poststationen i stationssamhället bidrog till att socknens andra poststation höjdes till en postexpedition en månad efter namnändringen till Ekeby.

LANDSKRONA-ENGELHOLMS
JERNVÄGS AKTIE-BOLAG.

Till Hov Postinspektören i Lötta Distriktet
Malmö

Emär trafikken vid Vadensjö, Ringelstod, Ekeby
oh Nora Wrams stationer icke är af den betydelse
ad, såväl Stationsinspektör, som Stationskaval enfor
dus för dess skötande; oh de genom åren ytterligare
komme ad minskas, deigenom ad bejettföreljning
gen öfverflyttas från stationerna till lägen, så
har styrelsen beslutat ad, dels till andra befatta
ningor vid järnvägen öfverflyttas oh dels en järn-
vägens tjänst upprättas Stationsföreståndare, S. W.
Petersen i Nora Wram, J. M. Lundgren i Ekeby, S. Leden
holm i Ringelstod oh P. Blomsterqvist i Vadensjö,
ad från den 1 november nästkommande januari, från hvar
den dag nämnde stationer komme ad öppettagas af
Stationsförmännen, J. Bannister i Vadensjö, J. Bannister i
Vadensjö, J. Bannister i Ringelstod, J. Bannister i
P. Nordberg i Ekeby oh J. Stationskavalen P. Nilsson
i Nora Wram. Om dess personal förändringar har jag
hänföra anse mig för underlåten ad.

1876-12-01--1960-05-28

Kingelstad

Med tågstarten den 1 december 1876 öppnades en poststation i Kingelstad, där stationsinspektör J M Lundgren fick ta ansvar även för postgöromålen. Han efterträddes efter kort tid av stationsmästaren Nils Hansson Cederholm och denne fick i sin tur lämna över till P Blomsterqvist. Den nedklassning av de små stationerna, som nämns på sid 12, fick till följd att Blomsterqvist från 1881 års ingång fick lämna över till banvakten Per Mårtensson.

I juni 1904 var det kontorsbiträdet Axel Conrad Wilhelm Ericssons tur att ta över tills stationsmästaren Carl Ferdinand Holm kunde träda till i juni 1909. Han fick förflyttning till Finnerödja 1915 och därefter ansvarade följande järnvägsanställda för all trafik inklusive post till poststationens indragning i samband med järnvägsnedläggningen vid tidtabellskiftet i maj 1960: Nils Johan J:son Stjernqvist (1915-1917), Nils Peter Olsson Pihl (1917-1921), Per Persson Holm (1921-1929), Carl August Lindqvist (1929-1931), Martin Månsson (1931-1937), Elna Maria Alma Lundh (1937-1938) och Svea Viktoria Persson (1938-1960).

ej poststation

Ottarp

I Ottarp skar vår järnväg Landskrona & Helsingborgs järnväg utan att det fanns någon station. I en framställning till poststyrelsen 1914 begärde representanter för Ottarp att de skulle få betjäna med lantbrevbäring från Kingelstad (diarienummer 1 b 1914/2765).

1876-12-01--1960-05-28

Vadensjö

Nästa station på vår tänkta färd låg i Vadensjö. Även där inrättades en poststation i samband med tågstarten den 1 december 1875. Stationsmästaren Nils Petter Holmgren fick befattningen från början, snart följd av Per Blomsterqvist. Denne blev förflyttad från 1881 års ingång i samband med den på sid 12 omtalade omorganisationen (illustrerad på sid 13). Banmästaren S Svensson trädde in i hans ställe och sju år senare var det stationsföreståndaren Jöns Larsson Fribergs tur att betjäna Vadensjö-borna med post.

Larsson Friberg hade förmånen att vara kvar på samma befattning i Vadensjö till sin död i oktober 1915, då 63 år gammal. Efter vakansperioden tillsattes från den 1 mars 1916 Axel Hjalmar Ask efter att tidigare ha förestått poststationen i Munkflohögen i Jämtland under tre år. Han fick förflyttning till Brunna i Uppland i juli 1920 och den näste ordinarie innehavaren blev från oktober 1920 Hans Larsson, då 59 år gammal. Sedan han beviljats avsked från februari månads ingång 1934 svarade följande järnvägsanställda för posten till poststationens indragning i samband med järnvägsnedläggningen vid tidtabellskiftet den 29 maj 1960: Johan Leonard Eriksson (1934-1938), J L Svensson (1938-1941), Walley Hedvig Maria Bengtsson (1941-1946) och Inga Gunborg Larsson (1946-1960).

1875-01-01--1876-12-31

Herslöf

I ett brev till länsstyrelsen från poststyrelsen den 17 december 1874 avseende omorganisation vid postverkets övertagande av ansvaret för kronobrevbäringen uppgavs, att länsstyrelsens upprättade förslagskontrakt med poststationsföreståndare hade blivit godkända med få undantag. Det rörde sig vid det tillfället om 32 nya poststationer från 1875 års ingång.

En av dessa poststationer var den med namnet Herslöf. Kronolänsmannen C J Kinberg blev antagen till föreståndare med 200 kr i årsarvode. Fjärdingsman Knut Olsson fick svara för posttransporten. Han gick med postväskan mellan Landskrona och Härslöv med en ersättning av kr 1:50 per mil.

Poststationen bedömdes snart nog olönsam, något som bekräftades av den statistik som kunde redovisas efter att poststyrelsen i ett cirkulär den 27 september 1875 begärt in vissa uppgifter från postförvaltarna. Det väntade beslutet om indragning av poststationen på grund av dess dåliga lönsamhet sammanföll väl i tiden med tågstarten, men det trädde i kraft med ett par månaders förskjutning och sålunda först med 1876 års utgång. Detta berodde på att man utnyttjade föreståndaren under hela varseltiden.

Nu fick Härslövborna vända sig till poststationen i Kingelstad, men de fick bättre service år 1879, när en lantbrevbäringslinje inrättades med utgång från Landskrona.

Lantbrevbäringen förstärktes med ett kommunombud som förmedlingslänk för dem som inte kunde ha direkt kontakt med lantbrevbäraren. Skolläraren P Ljungberg blev kommunombud.

En framställning till poststyrelsen om en poststation i Härslöv efter kommunfullmäktigesammanträdet den 4 maj 1946 ledde inte till något resultat. Efter en senare framställning inrättades ett postombud den 29 maj 1960, vilket upphöjdes till postställe den 1 oktober 1974. Termen blev postkontor med 1986 års ingång, men detta drogs in den 31 oktober samma år, varvid berörda kunder anknöts till lantbrevbäringen från Landskrona.

1875-01-01--1876-12-31

Tullstorp

För den poststation som öppnades i Tullstorp den 1 januari 1875 blev lantbrukaren Nils Hansson föreståndare med 180 kr i årsarvode. Totala uppbörden för hela första verksamhetsåret stannade vid kr 79:97. Postmästare Adolf Fredrik Mannerskantz i Landskrona skrev följande kommentarer om Tullstorps poststation till poststyrelsen den 31 januari 1876:

"Tullstorps poststation begagnas icke av tjänstemän eller betjänte, vilka förut varit berättigade till ordinarie kronobrevbäring. Fjärdingsmannen i Örja och Vadensjö församling, inom vilken Tullstorp är belägen har knappa 3/4 mil till ortens kronolänsman, vilken är poststationsföreståndare i närmaste stationen Härslöv. Om Tullstorps station indrages torde möjligen ytterligare besparing kunna åstadkommas därigenom, att posten kan befordras direkt från Härslövs poststation till Landskrona och åter utan att taga omvägen till Tullstorp".

Postmästaren bäddade för indragning och den 3 november 1876 blev han av poststyrelsen ålagd att säga upp kontrakten med poststationsföreståndaren i Tullstorp och Härslöv till den 16 februari 1877. Orsaken var inte bara den dåliga lönsamheten utan också att poststationerna låg så nära Vadensjö, där järnvägspoststationen öppnades den 1 november 1876.

Av ett förbiseende blev de båda poststationsföreståndarna inte uppsagda i tid. Deras poststationer drogs in med 1876 års utgång och kontraktet med Knut Olsson om postföring på linjen Härslöv-Landskrona via Tullstorp upphörde också då. De anställda fick lön under tre månader efter uppsägningsdagen.

1903-04-01--1948-12-31

Säby

Det blev inte någon poststation i Säby förrän den 1 april 1903, då järnvägsstationens föreståndare Carl Johan Eklund fick ta ansvar för postservice. Efter hans död i april 1922 fanns poststationen kvar som förenad men med dess ringa omsättning kunde den avvecklas redan vid utgången av år 1948. Berörda kunder fick ersättning i form av lantbrevbäring från Landskrona.

Vid änden av stickspåret till **Säbyholm** inrättades inte någon poststation. Nästa punkt på vår tänkta färd från Billesholm är stationen i Landskrona. Där förekom inte någon förening av post- och järnvägstjänst.